

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Rozhodovací úlohy v manažerském účetnictví Praktické aplikace

prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.

Plzeň 2019

OBSAH

1.	KAPITOLA Rozhodovací úlohy v oblasti nákladů a výnosů z pohledu interního uživatele (příklady 1–5)	3
2.	KAPITOLA Rozhodovací úlohy v podmínkách homogenní produkce (příklady 6–11)	9
3.	KAPITOLA Rozhodovací úkoly při řízení hospodárnosti nákladů (příklady 12–14)	15
4.	KAPITOLA Rozhodovací úlohy v podmínkách nehomogenní produkce (příklady 15–17)	18
5.	KAPITOLA Rozhodovací úlohy zaměřené na vztah nákladů k výnosům a zisku (příklady 18–20)	21
6.	KAPITOLA Rozhodovací úlohy při nelineárním průběhu nákladů (příklad 21)	24
7.	KAPITOLA Rozhodovací úlohy zaměřené na vnitropodnikové řízení po linii výkonů (příklady 22–34).....	26
8.	KAPITOLA Rozhodovací úlohy v oblasti rozpočetnictví (příklady 35–41)	39
9.	KAPITOLA Rozhodovací úlohy v oblasti nákladového a finančního účetnictví (příklady 42–44)	46

1. KAPITOLA

Rozhodovací úlohy v oblasti nákladů a výnosů z pohledu interního uživatele

Příklad 1

Ve sledovaném období byly v účetní jednotce vynaloženy na výrobu 100 ks výrobků následující náklady:

Nákladový druh	Kč
Spotřeba materiálu	400 000
Mzdy a pojištění	250 000
Odpisy	200 000
Nakupované služby	150 000
Celkem	1 000 000

Prodejní cena 1 ks je 12 000 Kč.

Úkoly

Zjistěte výsledek hospodaření, vypočítejte rentabilitu nákladů a rentabilitu výnosů v těchto hospodářských situacích:

1. Všechny výrobky byly v období prodány.
2. Žádný výrobek nebyl prodán.
3. 80 ks bylo prodáno, 20 ks zvýšilo zásoby.
4. 120 ks bylo prodáno, o 20 ks se snížila zásoba.

Příklad 2

Ve výrobním podniku, ve středisku Hlavní výroba, byly vynaloženy ve sledovaném období následující náklady:

Náklad	Kč
Jednicový materiál	390 000
Jednicové mzdy	483 000
Výrobní režie	
Režijní materiál	29 000
Spotřeba energie	
nakoupená od dodavatelů	17 000
vlastní výroby	33 000
Opravy dlouhodobého hmotného majetku	
provedené dodavateli	237 000
provedené vnitropodnikovým útvarem	160 000
Dopravné	
provedené dodavatelem	52 000
provedené vnitropodnikovým útvarem	34 000
Režijní mzdy	310 000
Cestovné	13 000
Odpisy dlouhodobého hmotného majetku	250 000
Ostatní nakupované služby	19 000

Úkol

Z nákladů střediska Hlavní výroba vyberte prvotní nákladové druhy (z hlediska podniku) a druhotné náklady. Proveďte výpočet celkových prvotních a celkových druhotných nákladů.

Příklad 3

Strojírenský podnik se organizačně člení na následující vnitropodnikové útvary:

- 1 – Hlavní výroba – středisko 1
- 2 – Hlavní výroba – středisko 2
- 3 – Opravářské středisko
- 4 – Středisko energetiky
- 5 – Správa

Podnik vyrábí dva druhy výrobků – A a B.

Během měsíce ledna 20XX byly vynaloženy tyto náklady:

Položka	Kč
1. Spotřeba jednicového materiálu ve středisku 1, z toho:	815 000
na výrobu výrobku A	470 000
na výrobu výrobku B	345 000
2. Faktura dodavatele za elektrickou energii, z toho podle elektroměrů v jednotlivých útvarech závodu:	17 300
středisko 1	8 200
středisko 2	4 100
opravářské středisko	2 600
středisko energetika	1 000
správa	1 400
3. V opravářském středisku byl spotřebován pomocný materiál	29 000
4. Spotřeba drobných kancelářských potřeb ve správě	1 800
5. Spotřeba materiálu ve středisku energetika	3 300
6. Spotřeba pomocného úklidového materiálu, z toho:	8 000
středisko 1	2 300
středisko 2	2 100
opravářské středisko	1 400
středisko energetika	600
správa	1 600
7. Náklady na pracovní cestu zaměstnance správy	760
8. Spotřeba jednicového materiálu ve středisku 2, z toho:	390 000
na výrobek A	207 000
výrobek B	183 000
9. Úhrada měsíčního nájemného za nájem počítačového serveru	32 500
10. Hrubé mzdy (včetně sociálního a zdravotního pojistného hrazeného podnikem) za běžný měsíc	783 000
z toho ve středisku 1:	
jednicové mzdy na výrobu výrobku A	160 000

jednicové mzdy na výrobu výrobku B	139 000
režijní mzdy	52 000
z toho ve středisku 2:	
jednicové mzdy na výrobu výrobku A	120 000
jednicové mzdy na výrobu výrobku B	87 000
režijní mzdy	48 000
z toho v:	
opravářském středisku	40 000
ve středisku energetika	37 000
ve středisku správa	100 000
11. Faktura dodavatele za opravu výrobního zařízení ve středisku 1	237 000
12. Odpisy dlouhodobého hmotného majetku, z toho:	916 400
středisko 1	446 200
středisko 2	318 500
opravářské středisko	83 500
středisko energetika	14 200
správa	54 000
13. Středisko energetika provedlo měsíční zúčtování spotřeby páry a tepla	58 100
z toho spotřeba ve:	
středisku 1	21 100
středisku 2	30 900
opravářském středisku	3 000
středisku správa	3 100
14. Opravářské středisko provedlo běžné opravy strojů, z toho pro:	159 500
středisko 1	93 600
středisko 2	54 300
středisko energetika	2 000
správu	9 600
15. Odběrateli byly vyfakturovány výrobky	1 600 000
16. Na základě inventury byly zjištěny tyto konečné stavy zásob:	
nedokončených výrobků	253 860
výrobků	1 800 000

Úkoly

1. Roztřídíte náklady podle prvotních nákladových druhů neúčetně – rozbořem jednotlivých hospodářských operací. Zjistíte celkové prvotní náklady podniku.
2. Rozčleňte náklady podle vnitropodnikových útvarů. Zjistíte celkové náklady jednotlivých středisek.
3. Rozčleňte náklady podle výkonů. Zjistíte náklady výrobku A a výrobku B.

Příklad 4

Výrobní podnik vyrábí v I. pololetí 3 druhy výrobků s následujícími náklady:

Výrobek	Výkony v ks (x_n)	Cena/ 1 ks (c_j)	Proporcionální variabilní náklady (V)	Fixní náklady (F)
A	600	120	48 000	
B	800	100	48 000	
C	920	110	46 000	
Celkem			142 000	50 000

Úkoly

1. Vypočtete celkové i jednotkové hraniční náklady, má-li ve II. pololetí dojít ke zvýšení objemu všech výkonů o 10 %.
2. Vypočtete ekonomickou efektivnost dodatečně prováděných výkonů v případě, že tyto dodatečně vyráběné výrobky budou prodány za snížené ceny, a to:
 - u výkonu A za 80 Kč/ 1 ks
 - u výkonu B za 70 Kč/1 ks
 - u výkonu C za 75 Kč/1 ks
3. Vypočtete marginální náklady v bodě skutečného i plánovaného objemu produkce.

Příklad 5

V zemědělském podniku byl v lednu 20XX následující průběh nákladů a výkonů:

Výkon	Výkony v t (x_n)	Cena/1 t (c_j)	Variabilní náklady na 1 t (v_j)	Celkové fixní náklady (F)	Celkové variabilní náklady (V)	Náklady celkem	Prodej (x_p)
C	20	10	7		140		200
D	30	5	3		90		150
Celkem				50	230	280	350

Úkoly

1. Vypočtete jednotkové i celkové hraniční náklady a marginální náklady v bodě skutečného i předem stanoveného objemu produkce. Interpretujte jejich vypovídací schopnost a zhodnoťte rozdíly v jejich výši.

V únoru 20XX se předpokládá zvýšení objemu výkonů ve dvou variantách:

- a) výkonů C i D o 10 %,
 - b) výkonu D o 20 %.
2. Vysvětlete:
 - c) obsah odborného termínu hraniční a marginální náklady,
 - d) význam hraničních nákladů a jejich využití v rozhodovacích úlohách.

2. KAPITOLA

Rozhodovací úlohy v podmínkách homogenní produkce (lineární průběh nákladů)

Příklad 6

Ve sledovaném podniku, vyrábějícím tepelnou energii (jednotkou je 1 kJoule = kJ), byly ve dvou následujících obdobích 20XX a 20XX + 1 dosaženy následující náklady a výkony:

Období	Výkony celkem v kJ (x)	Náklady celkem v Kč (y)
20XX	888 540	726 350
20XX + 1	943 220	770 100

Úkoly

1. Vypočtete výši ročních fixních nákladů (v průběhu let se nepředpokládá změna v jejich objemu – jedná se např. o odpisy budov a výrobních zařízení, plat správního aparátu apod.).
2. Vypočtete očekávaný objem nákladů pro další roční období, předpokládáme-li výkony 980 000 kJ.
3. Graficky znázorněte průběh nákladů.

Příklad 7

Dopravní společnost s homogenními výkony vykázala ve dvou po sobě následujících obdobích tyto hospodářské údaje:

Období	Výkony v tkm (x)	Náklady v Kč (y)
1.	5 000 000	4 250 000
2.	6 000 000	5 000 000

Úkoly

1. Vypočtete výši fixních nákladů vynakládaných v dopravní firmě.
2. Vypočtete předpokládanou výši nákladů pro 3. období, předpokládá-li vedení firmy výkony v rozsahu 7 000 000 tkm.
3. Graficky znázorněte průběh nákladů.

Příklad 8

Při sestavování plánu nákladů na rok 20XX + 1 vycházel podnik ze skutečných údajů za minulý rok. Vyrábí jediný druh výrobku a zvýšení objemu výroby je plánováno z 5 000 ks na 5 500 ks, tj. o 10 %.

Úkoly

1. Na základě údajů ve sloupcích Rozdíl a Poměr posuďte, zda příslušné položky mají charakter nákladů variabilních nebo fixních (F), a pokud dojdete k závěru, že jde o variabilní, uvažte, zda jde o typ proporcionálních (P), nadproporcionálních (NP) nebo podproporcionálních (PP) nákladů. Uvažte, které položky představují smíšené náklady (S).

Kalkulační položky	Skutečnost 20XX	Plán 20XX + 1	Rozdíl (20XX + 1) – 20XX	Poměr (20XX + 1) : 20XX	Řešení ad 1)
1. Přímý materiál	500 000	550 000	50 000	1,100	
2. Přímé mzdy	100 000	108 000	8 000	1,080	
3. Výrobní režie	300 000	310 000	10 000	1,033	
Vlastní náklady výroby	900 000	968 000	68 000	1,076	
4. Správní režie	100 000	100 000	0	1,000	
Vlastní náklady výkonu	1 000 000	1 068 000	68 000	1,068	
5. a) Přímé odbytové náklady	50 000	55 000	5 000	1,100	
b) Odbytová režie	20 000	23 000	3 000	1,150	
Úplné vlastní náklady	1 070 000	1 146 000	76 000	1,071	
Objem výkonů	5 000	5 500	500	1,100	

2. Uvažte, jaké je logické vysvětlení toho, že se neplánují přímé mzdy ve výši 110 000 Kč nýbrž ve výši 108 000 Kč.
3. Při projednávání plánu musel podnik zdůvodnit nezvyklý vývoj položky Odbytová režie; je způsoben tím, že vlečka má omezenou kapacitu, takže zvýšenou výrobu bude nutno vypravit pouze vozy přistavenými po normální pracovní době. Uvažte, která složka nákladů bude především působit na progresi odbytové režie?
4. Určete rovnici přímký pro položky:
 - a) výrobní režie,
 - b) přímý materiál,
 - c) úplné vlastní náklady,
 - d) odbytová režie.
5. Graficky znázorněte průběh těchto nákladů (přímek).
6. Vysvětlete, proč při grafickém znázornění položky Přímý materiál prochází přímkou počátkem (nulovým bodem), kdežto v ostatních případech nad (pod) nulovým bodem. Co udává hodnota na ose y?
7. Vysvětlete, proč u přímký znázorňující odbytovou režii vyšla záporná hodnota fixních nákladů. Máme pro ni ekonomickou interpretaci?

Příklad 9

Vytvořená kapacita výrobní linky umožňuje výrobu 20 000 ks výrobků měsíčně, skutečně se však v současné době vyrábí jen 18 500 ks. Fixní náklady vynakládané měsíčně na příslušné zařízení činí 240 000 Kč.

Úkoly

1. Vypočtete volné fixní náklady v daném období.
2. Interpretujte výsledek výpočtu a jeho využití pro řízení reálného průběhu nákladového procesu.

Příklad 10

Časové odpisy dlouhodobého hmotného majetku činily v roce 20XX v dopravním závodě podniku provozujícího autobusovou přepravu 705 000 Kč, z toho 60 % tvořily odpisy dopravních prostředků. Roční časový fond vozidel vychází z počtu pracovních dní v roce, z předpokládaného dvousměnného provozu a počtu vozidel v dopravním závodě:

$$311 \text{ pracovních dní} * 16 \text{ hodin} * 22 \text{ vozidel} = 109\,472$$

Podle záznamu o výkonech vozidel byly dopravní prostředky v provozu celkem 73 500 hodin.

Úkoly

1. Vypočtete odpisy dopravních prostředků.
2. Vypočtete výši volných fixních nákladů.

Příklad 11

Pro hodnocení skutečného využití fixních nákladů se obvykle vychází z plánovaného využití, které je zpravidla nižší než maximálně možné.

Vyjděte ze zadání předchozího příkladu, které upravte následujícím způsobem:

Uvažujeme plánované využití časového fondu

$$300 \text{ pracovních dní} * 12 \text{ hodin} * 22 \text{ vozidel} = 79\,200 \text{ hodin}$$

Úkoly

1. Zhodnoťte skutečné využití fixních nákladů.
2. Interpretujte výsledek výpočtu.

3. KAPITOLA

Rozhodovací úkoly při řízení hospodárnosti nákladů

Příklad 12

Normovaná spotřeba materiálu na výrobu 1 ks výrobku činí 100 Kč. Plán výroby počítá s výrobou 10 000 ks výrobků, tj. celková spotřeba by měla činit 1 000 000 Kč. Ve skutečnosti bylo spotřebováno materiálu za 800 000 Kč.

Úkoly

1. Posudte výši hospodárnosti dosažené při výrobě a určete, o jakou formu hospodárnosti jde.
2. Zjistěte, kolik ks výrobků lze z uspořeného materiálu vyrobit nad plán při dodržení stejné hospodárnosti.

Příklad 13

Normovaná spotřeba materiálu na 1 ks výrobku činí 100 Kč. Plán výroby počítá s výrobou 10 000 ks, plánované celkové materiálové náklady jsou proto stanoveny ve výši 100 000 Kč. Ve skutečnosti bylo vyrobeno 9 000 ks, na které bylo celkem vynaloženo 81 000 Kč materiálových nákladů.

Úkoly

Posudte výši hospodárnosti dosažené při výrobě a určete, o jakou formu hospodárnosti se jedná.

Příklad 14

Při výrobě výrobku A se používá výrobní zařízení, jehož pravidelný měsíční odpis činí 200 000 Kč. Plánovaný objem výrobků, které se mají na zařízení za měsíc vyrobit je 10 000 ks. Ve skutečnosti bylo vyrobeno:

- v červenci9 850 ks,
- v srpnu10 500 ks.

Úkol

Posudte hospodárnost při vynakládání těchto nákladů a určete, o jakou formu hospodárnosti se jedná.

4. KAPITOLA

Rozhodovací úlohy v podmínkách nehomogenní produkce (lineární průběh nákladů)

Příklad 15

Ve výrobním podniku se v hodnoceném období vyrábějí dva druhy výrobků, pro něž jsou k dispozici následující údaje:

Výrobek	Výroba v ks (x_n)	Cena/ks v Kč (c_j)	Variabilní náklady / ks v Kč (v_j)	Fixní náklady v Kč (F)	Variabilní náklady celkem v Kč (V)	Celkové náklady v Kč (y)	Výroba v Kč (x_p)
A	500	100	80		40 000		50 000
B	400	110	50		20 000		44 000
Celkem				2 000	60 000	62 000	94 000

$$V = v_j * x_n$$

$$y = F + V$$

$$x_p = x_n * c_j$$

Oba výkony podniku lze v následujícím období zvýšit o 20 %, a to bez nároku na dodatečné rozšíření výrobních kapacit, tj. bez nároku na dodatečný vklad fixních nákladů.

Úkoly

- Vypočtete výši předem stanovených nákladů vynaložených v případě, že:
 - dojde ke zvýšení výroby jak výrobku A, tak i B o 20 %,
 - celá dodatečná kapacita se využije pro zvýšení objemu výroby výrobku B (zvýšení o 180 ks).
- Graficky zobrazte jednotlivé varianty, porovnejte je z hlediska vynaložených nákladů a posuďte z hlediska úrovně hospodárnosti.
- Vypočtete úsporu nákladů, které se při výhodnější variantě ad b) dosáhne:
 - z titulu lepšího využití fixních nákladů (relativní úspora fixních nákladů – ÚFN),
 - z titulu lepší struktury výkonů (ÚS).

Příklad 16

Ve sledované výrobní společnosti byly v hodnoceném období zjištěny následující údaje o provádění dvou druhů výkonů (X a Y):

Výrobek	Výroba v t (x_n)	Cena / t v Kč (c_j)	Variabilní náklady / ks v Kč (v_j)	Fixní náklady v Kč (F)
X	200	100	70	
Y	300	50	30	
Celkem				500

Úkoly

1. Vypočtete očekávané náklady na další období, jestliže objem výkonů X i Y v naturálních jednotkách se má zvýšit o 20 %.
2. Vypočtete úspory nákladů vzniklé jednak lepším využitím fixních nákladů, jednak ze změny sortimentu.

Příklad 17

Úkoly

Zadání příkladu 16 použijte pro řešení následujících úkolů:

1. Vypočtete očekávané náklady na další období, předpokládá-li se, že dojde ke zvýšení celkového objemu výkonů o 10 %, ale pouze zvýšením výkonů Y.
2. Vypočtete úspory nákladů vzniklé jednak lepším využitím fixních nákladů (ÚFN), jednak volbou vhodnějšího sortimentu (ÚS).
3. Určete, jaká část úspory ze změny sortimentu je tvořena nákladovou výhodností a jaká cenovou výhodností výkonu Y.
4. Vypočítané odchylky přehledně uspořádejte do schématu (CÚ = celková úspora, ÚFN = relativní úspora fixních nákladů, ÚS = úspora nákladů vzniklá změnou sortimentní struktury, ÚSN = úspora nákladů vzniklá nákladově výhodnějším sortimentem, ÚSC = úspora nákladů vzniklá cenově výhodnějším sortimentem).

5. KAPITOLA

Rozhodovací úlohy zaměřené na vztah nákladů k výnosům a zisku

Příklad 18

Osoba samostatně výdělečně činná vyrábí jediný druh výrobku – pracovní čepice, jejichž cena za jeden kus je 300 Kč a variabilní náklady na jeden kus jsou 200 Kč. Nezbytné fixní náklady pro provádění výkonů za dané období činí 5 000 Kč.

Úkoly

1. Vypočtete minimální objem výroby, který musí být vyroben a prodán, aby byla zabezpečena úhrada nákladů (tj. bod zvratu).
2. Určete, při jakém objemu výroby dosáhne osoba samostatně výdělečně činná zisku 30 000 Kč.
3. Graficky vyjádřete bod zvratu a marži.

Příklad 19

Při stoprocentním splnění plánu výroby a prodeje činily celkové výrobní náklady závodu 166 000 Kč. V souvislosti s překročením plánu o 20 % vzrostly jeho celkové náklady na 186 000 Kč. Tržby z prodeje výkonu při stoprocentním splnění plánu byly 200 000 Kč.

Úkoly

1. Určete výši fixních a variabilních nákladů.
2. Určete, při jakém procentním plnění plánu výroby a prodeje docílí závod bodu zvratu.
3. Určete, při jakém plnění plánu výroby a prodeje docílí závod zisku 50 000 Kč.

Příklad 20

Podnik vyrábí 2 výrobky za podmínek uvedených v následující tabulce:

Výrobek	Množství v ks	Variabilní náklady v Kč na 1 ks	Fixní náklady v Kč	Cena v Kč za 1 ks
A	5 000	20		50
B	3 000	40		50
Celkem			10 000	

V následujícím období se předpokládá stejný poměr mezi výrobou výrobku A a B jako v předchozím období ($A:B = 5:3$).

Úkoly

1. Vypočítejte, při kterém objemu výroby dosáhne podnik bodu zvratu.
2. Znázorněte úlohu graficky.
3. Určete, při jakém objemu výroby a prodeje dosáhne podnik zisku 10 000 Kč.

6. KAPITOLA

Rozhodovací úlohy při nelineárním průběhu nákladů

Příklad 21

Pásový dopravník, který je určený k transportu kaolinu z místa těžby do zásobníku kaolinu, má denní provozní dobu 16 hodin (tj. 100 %). Třetí směna provádí jeho opravy a údržbu. Denní fixní náklady, zahrnující převážně odpisy plus materiál a mzdy na opravy a udržování, činí celkem 178,40 Kč. Zajímavý je průběh variabilních nákladů, jejichž podstatnou část tvoří nákladové položky spotřeba elektrické energie, spotřeba chladicích kapalin a mzdy obsluhujících pracovníků; prvních 20 % času dochází k záběhu a rozehrívání zařízení, které má za následek zvýšený odběr elektrické energie.

Poté se celkové náklady stabilizují a (ačkoli neustále v absolutním objemu rostou) jejich podíl na jednotku času se snižuje až do cca deváté hodiny provozu. V této době začínají jednotkové hraniční náklady opět růst, především vlivem zvýšených nákladů na chlazení zařízení. Průběh celkových nákladů, celkových i jednotkových hraničních nákladů v závislosti na provozním čase zařízení v procentech (16 hodin provozu = 100 %) je uveden v 2., 3. a 4. sloupci následující tabulky:

Provozní čas v %	Celkové náklady v Kč	Celkové hraniční náklady v Kč (N_h)	Jednotkové hraniční náklady v Kč (n_h)	Cena v Kč celkem	+ Zisk – Ztráta v Kč	Marginální náklady v Kč	Celkové náklady v Kč na jednotku
1	2	3	4	5	6	7	8
0	178,40			0	-178,40		x
10	474,60	296,20	29,62	280	-194,60	27,30	47,46
20	727,00	252,40	25,22	560	-167,00	23,30	36,35
30	944,40	217,40	21,74	840	-104,40	20,30	31,48
40	1 135,60	191,20	19,12	1 120	-15,60	18,10	28,39
50	1 309,40	173,80	17,38	1 400	90,60	16,80	26,19
60	4 474,50	165,10	16,51	1 680	205,50	16,40	24,58
70	1 639,70	165,20	16,52	1 960	320,30	16,80	23,42
80	1 813,60	173,90	17,39	2 240	426,40	18,20	22,67
90	2 005,80	192,20	19,22	2 520	514,20	20,40	22,29
100	2 224,10	218,30	21,83	2 800	575,90	23,10	22,24
110	2 477,80	253,70	25,37	3 080	602,20	27,40	22,52
120	2 675,50	297,70	29,77	3 360	548,50	32,20	23,12

Jedna provozní hodina stroje je oceněna sazbou 175 Kč. Vzhledem k požadavku plnění dalšího zásobníku kaolinu uvažuje vedení podniku o prodloužení doby práce dopravního zařízení cca o 20 %. Jak se toto zvýšení odrazí v nákladech, charakterizují poslední řádky tabulky.

Úkoly

1. Vypočtete peněžní sazbu, jakou je oceněno každé procento využití času práce pásového dopravníku a údaje pro jednotlivé stupně využití času - viz pátý sloupec tabulky. Za základ výpočtu vezměte ocenění jedné provozní hodiny pásového dopravníku.

Pozn.: Úkoly 2, 3, 4, 5 řešte pomocí numerické analýzy.

2. Posudťte marginální náklady pro jednotlivé stupně využití času. Odhadněte, při jakém procentním využití dopravníku dochází k minimálnímu přírůstku nákladů (tj. kde jsou marginální náklady minimální) – viz sedmý sloupec tabulky.
3. Určete bod zvratu, tj. takový stupeň využití kapacity, kdy dosažené výnosy uhradí vyvolané náklady.
4. Při jakém stupni využití kapacity přináší pásový dopravník největší efekt? Posudťte otázku zvýšení intenzity práce zařízení o 20 % – viz šestý sloupec tabulky.
5. Při jakém stupni využití kapacity jsou průměrné náklady připadající na jednotku využití strojního zařízení minimální – viz osmý sloupec tabulky.
6. Interpretujte význam syntetických nákladových modelů při nelineárním průběhu nákladů.

7. KAPITOLA

Rozhodovací úlohy zaměřené na vnitropodnikové řízení po linii výkonů

Příklad 22

Dopravní firma plánuje v červnu 20XX provedení 100 000 tkm přeprav. Předběžná kalkulace je v položkách přímých nákladů stanovena na základě technicko-hospodářských norem:

1 tkm přepravy:

- Spotřeba pohonných hmot 80 Kč
- Opotřebení pneumatik..... 1 Kč
- Přímé mzdy..... 9 Kč

Rozpočty středisek Provoz a údržba a Správa stanovené na červen 20XX pro plánovaný objem výkonů 100 000 tkm jsou uvedeny v následující tabulce:

Nákladová položka v Kč	Provoz a údržba (v Kč)	Správa (v Kč)
Přímé náklady:		
spotřeba pohonných hmot	800 000	
opotřebení pneumatik	10 000	
přímé mzdy	90 000	
Přímé náklady celkem	900 000	
Nepřímé náklady:		
režijní materiál	50 000	5 000
režijní mzdy	60 000	40 000
odpisy	50 000	40 000
spotřeba energie	25 000	15 000
ostatní nepřímé náklady	35 000	20 000
Nepřímé náklady celkem	220 000	120 000
Celkem	1 120 000	120 000

Úkol

Stanovte předběžnou kalkulaci 1 tkm v položkách vlastní náklady provozu (výroby) a vlastní náklady výkonu (včetně správního režie).

Příklad 23

Dopravní podnik má provádět ve sledovaném období tři druhy přeprav:

- a) 20 vozů ZETA bude převážet štěrk z lomu na staveniště (výkony A). Předpokládá se, že bude provedeno celkem 20 000 tkm tohoto výkonu. Údržba vozidel si vyžádá podle plánu 800 hodin oprav a udržování.
- b) 20 vozidel DIESEL bude odvážet zeminu z výkopu metra (výkony B). Předpokládá se provedení 30 000 tkm tohoto výkonu. Údržba vozidel si vyžádá 1 000 hodin oprav a udržování.
- c) 20 vozidel VOLVO bude provádět přepravu uhlí do místa elektrárny (výkony C). Předpokládá se provedení 60 000 tkm tohoto výkonu a údržba vozidel bude vyžadovat 1 600 hodin oprav a udržování.

Rozpočet útvaru Opravy a udržování činí ve sledovaném období 1 020 000 Kč. Normovaná spotřeba přímých nákladů na 1 tkm výkonů A, B, C je uvedena v následující tabulce:

Nákladová položka v Kč	1 tkm A	1 tkm B	1 tkm C
Spotřeba pohonných hmot	80	100	120
Odpisy pneumatik	10	8	14
Přímé mzdy	90	120	160

Úkol

Stanovte předběžnou kalkulaci na 1 tkm těchto výkonů v položce vlastních nákladů provozu.

Příklad 24

Středisko 1 bude provádět v roce 20XX tři druhy pokovení – A, B, C, které se zásadně liší v náročnosti na čas. Převážnou část provozní režie tvoří náklady na spotřebu energie a odpisy zařízení, které s pracností prováděných výkonů zprostředkovaně souvisí.

Údaje o spotřebě času, přímých nákladech na jeden výkon A, B, C, a plánovaném objemu prováděných výkonů uvádí následující tabulka. Měsíční rozpočet nákladů střediska na sledované období činí 105 000 Kč.

Položka	A	B	C
Spotřeba času na jednici výkonu (v minutách)	15	30	60
Spotřeba přímého materiálu na jednici výkonu (v Kč)	12	15	20
Opotřebení speciálních nástrojů na jednici výkonu (v Kč)	0,10	0,20	0,35
Přímé mzdy na jednici výkonu (v Kč)	4	7,50	14
Plánovaný objem prováděných výkonů	4 000	2 500	1 500

Úkol

Stanovte předběžnou kalkulaci jednice výkonu A, B, C v položce vlastní náklady provozu.

Příklad 25

Průmyslový podnik vyrábí sortiment tří podobných výrobků, které se navzájem liší pouze rozměrem. V běžném období činily náklady na výrobu těchto výrobků celkem 6 300 000 Kč. Údaje o výrobcích a jejich vzájemné nákladové srovnatelnosti uvádí následující tabulka:

Výrobek	Výroba v kusech	Rozměr 1 ks v cm
A	12 000	50
B	20 000	20
C	4 000	10

Úkoly

1. Stanovte podíl skutečných nákladů na výrobu připadající na každou skupinu vyráběných výrobků.
2. Vypočtěte náklady na výrobu 1 ks výrobku A, B a C.

Příklad 26

Podnik vyrábí stejnou technologií 4 druhy výrobků, které se liší mezi sebou pouze pracností. V šetřeném období dosáhla výroba jednotlivých výrobků těchto objemů:

Výrobek	Výroba v t	Pracnost v min.	Poměrové číslo	Přepočtené jednice
A	5 000	120	1,0	5 000
B	2 500	96	0,8	2 000
C	800	180	1,5	1 200
D	1 500	144	1,2	1 800
Celkem				10 000

Podle účetních záznamů byly v souvislosti s výše uvedenou výrobou a odbytem čtyř druhů výrobků vynaloženy následující skutečné náklady v jednotlivých vnitropodnikových útvarech:

Nákladová položka v Kč	Výroba	Zásobování	Správa	Odbyt
Jednicový materiál	650 000			
Režijní materiál	180 000	4 000	1 200	3 500
Jednicové mzdy	150 000			
Režijní mzdy	300 000	25 000	85 000	22 000
Spotřeba energie	50 000	3 000	500	2 800
Opravy a údržba	60 000	12 000	2 000	10 000
Přepravné	5 000	65 000	500	73 000
Odpisy	15 000	4 500	1 300	5 000
Ostatní	23 000	7 000	3 000	8 700
Celkem	1 433 000	120 500	93 500	125 000

Úkol

Sestavte výslednou kalkulaci úplných vlastních nákladů na 1 tunu jednotlivých výrobků v položkách kalkulačního vzorce.

Příklad 27

Dopravní podnik provádí ve sledovaném období 4 druhy přepravních výkonů. Jejich přímé náklady na 1 tkm a plánovaný objem v tkm je uveden v následující tabulce. Rozpočet režijních nákladů činí na sledované období 1 780 800 Kč.

Položka v Kč	1 tkm A	1 tkm B	1 tkm C	1 tkm D
Spotřeba pohonných hmot	100	80	60	80
Opotřebení pneumatik	2	4	2	1
Přímé mzdy	160	120	90	80
Plánovaný objem výkonů v tkm	20 000	15 000	18 000	10 000

Úkol

Stanovte předběžnou kalkulaci 1 tkm výkonu A, B, C a D za předpokladu, že rozvrhovou základnou pro rozvržení nepřímých nákladů jsou přímé mzdy.

Příklad 28

Na výrobu níže uvedeného množství dvou výrobků (A a B) byly ve středisku Hlavní výroba vynaloženy tyto náklady:

Výrobek	Výroba v ks	Přímý materiál v Kč	Přímé mzdy v Kč	Součet přímých nákladů v Kč	Výrobní režie v Kč
A	20 000	14 600 000	2 400 000	17 000 000	
B	40 000	11 000 000	4 000 000	15 000 000	
Celkem		25 600 000	6 400 000	32 000 000	16 000 000

Úkoly

- Vypočtete procento přirážky výrobní režie, jestliže rozvrhovou základnou jsou:
 - přímé mzdy,
 - přímý materiál,
 - součet přímých nákladů.
- Sestavte výslednou kalkulaci 1 ks výrobku A a B při použití uvedených tří rozvrhových základen.

Příklad 29

Podnik má jedno středisko hlavní činnosti, v němž vyrábí výrobky X, Y, Z. Dále má středisko zásobování, správní a odbytové. Údaje o plánované výrobě a prodeji výrobků, normohodinách a hmotnosti a přímých nákladech obsahuje následující tabulka:

Položka	X	Y	Z
Plánovaná výroba v ks	6 000	8 000	12 000
Plánovaný prodej v ks	5 800	7 600	11 200
Normované strojové hodiny na 1 ks	1,2	1,0	1,4
Hmotnost 1 ks výrobku v kg	3,0	2,0	4,0
Přímý materiál na 1 ks	220	200	280
Přímé mzdy na 1 ks	180	160	240

Rozpočet režie:

- a) výrobní režie..... 4 480 000 Kč
- b) správní režie 2 620 000 Kč
- c) odbytová režie..... 1 548 000 Kč

Úkoly

- Rozvrhněte režijní náklady na výrobky X, Y, Z za předpokladu, že se rozvrhuje:
 - výrobní režie podle normohodin,
 - správní režie podle přímých mezd,
 - odbytové režie podle plánovaného objemu prodaných výrobků v kg.
- Sestavte předběžnou kalkulaci na 1 ks pro výrobky X, Y, Z.

Příklad 30

Výrobní středisko je členěno na tři dílny, které jsou vybaveny různou technickou úrovní strojů. Dílna 1 a 2 má konvenční stroje, které obsluhují výrobní dělníci. Dílna 3 je vybavena robotizovanými stroji, které jsou řízeny počítačem. Následující tabulka obsahuje roční rozpočty režijních nákladů střediska a jeho jednotlivých dílen.

ROČNÍ ROZPOČET REŽIJNÍCH NÁKLADŮ

Režijní náklady v tis. Kč	Dílna č. 1	Dílna č. 2	Dílna č. 3	Středisko
Režijní materiál	10	20	80	110
Odpisy	1 120	1 850	28 500	31 470
Režijní mzdy	800	750	1100	2 650
Opravy od ext. dodavatelů	90	40	600	730
Ostatní režijní náklady	20	50	10	80
Prvotní náklady celkem	2 040	2 710	30 290	35 040
Opravy	70	110	500	680
Energie	900	1 580	3 600	6 080
Doprava	210	150	950	1 310
Druhotné náklady celkem	1 180	1 840	5 050	8 070
Režijní náklady celkem	3 220	4 550	33 340	43 110

Plánovaný roční objem výkonů v normominutách (Nmin.)	20 700	15 800	19 000	55 500
--	--------	--------	--------	--------

Rozvrhovou základnou je plánovaný roční objem výkonů v normominutách (Nmin).

Úkoly

1. Vypočítejte sazbu výrobní režie za výrobní středisko.
2. Vypočítejte diferencované sazby výrobní režie podle jednotlivých dílen.
3. Jak přispívají diferencované sazby ke zpřesnění výpočtu výrobní režie v předběžné kalkulaci?

Příklad 31

Ve sdruženém výrobním procesu byly vyrobeny 4 druhy výrobků za těchto podmínek:

Výrobek	Množství v q	Cena za 1 q v Kč	Cena celkem v Kč	Sdružené náklady
A	2 000	160	320 000	
B	1 000	128	128 000	
C	1 000	96	96 000	
D	1 600	80	128 000	
Celkem			672 000	640 000

Úkoly

1. Zjistěte vlastní náklady výrobků A, jestliže se ostatní výrobky považují za vedlejší výrobky a oceňují se v prodejní ceně.
2. Zjistěte vlastní náklady jednotlivých výrobků, jestliže se úhrnné sdružené náklady rozčítají podle prodejních cen jednotlivých nákladů.

Příklad 32

Ve sdruženém procesu byly vyrobeny tři druhy výrobků:

Výrobek	Množství v q	Poměrové číslo	Sdružené náklady v Kč
A	3 200	1,0	
B	1 850	1,6	
C	1 050	2,0	
Celkem			1 073 800

Úkol

Zjistěte vlastní náklady 1 q výrobku A, B a C.

Příklad 33

V plynárenské výrobě se z jedné tuny uhlí, jejíž zpracování vyžaduje sdružené náklady 400 Kč, získaly tyto výrobky:

Druh výrobku	Výtěžnost v t	Prodejní cena 1 t v Kč	Prodejní cena celkem v Kč
Plyn	0,20		
Koks střední	0,68	270	183,60
Koks prachový	0,08	160	13,80
Dehet	0,04	18,20	0,728
Celkem			197,128

Úkoly

1. Vypočtete náklady hlavního výrobku (plynu), když se ostatní sdružené výrobky považují za vedlejší a oceňují se prodejní cenou.
2. Vypočtete náklady jednotlivých sdružených výrobků za předpokladu, že se náklady rozpočítávají mezi jednotlivé výrobky v poměru vyrobeného množství, tj. podle výtěžnosti.

Příklad 34

Z jedné tuny výchozího materiálu v ceně 20 000 Kč se vyrobí:

- 200 kg výrobku A,
- 450 kg výrobku B,
- 100 kg výrobku C,
- 50 kg výrobku D.

Úkol

Vypočítejte materiálové náklady jednotlivých sdružených výrobků na základě výtěžnosti při zpracování 40 tun materiálu.

8. KAPITOLA

Rozhodovací úlohy v oblasti rozpočtnictví

Příklad 35

Ve středisku Hlavní výroba se vyrábí jeden druh výrobku. Při sestavování rozpočtu režijních nákladů se používá metoda variátorů. Jako vztahovou veličinu pro výpočet variátoru lze použít vývoj objemu výkonů v kusech.

Údaje o vývoji nákladů a výkonů v tis. Kč za tři po sobě následující čtvrtletí:

Období	I. čtvrtletí	II. čtvrtletí	III. čtvrtletí
Režijní materiál v Kč (N)	2 590	2 790	3 010
Objem výkonů v ks (Q)	1 000	1 100	1 210

Úkoly

1. Vypočtete variátor pro položku režijní materiál, který je určen pro výrobní účely.
2. Interpretujte obsah a význam variátoru.

Příklad 36

Měsíční rozpočet režijních nákladů střediska Sklad 01 byl stanoven ve výši 420 000 Kč na plánovaný objem hutního materiálu 20 000 t. Odpisy pásového dopravníku, u nichž se aplikuje lineární časový odpis, činily 100 000 Kč. Na základě dlouhodobé analýzy byl stanoven variátor 0,8 pro celkové variabilní režijní náklady střediska. Ve vazbě na zvýšený objem výkonů v hlavní výrobě přijalo středisko Sklad 01 o 5 % vyšší objem hutního materiálu. Skutečná výše režijních nákladů byla 450 000 Kč.

Úkoly

1. Sestavte variantní rozpočet na plánovaný objem výkonů.
2. Sestavte variantní rozpočet pro skutečný objem výkonů.
3. Provedte kontrolu plnění rozpočtu režijních nákladů (úspora nebo překročení).

Příklad 37

Měsíční rozpočet režijních nákladů Střediska zásobování stanovený na 1 200 t přijatých zásob (které tvoří základní vztahovou veličinu) činí celkem 300 000 Kč. Na základě dlouhodobých propočtů závislosti byl stanoven variátor růstu těchto nákladů ve výši 0,72. Ve skutečnosti Středisko zásobování přijalo 1 380 t zásob a vykázalo spotřebu režijních nákladů ve výši 333 500 Kč.

Úkoly

1. Proveďte propočet variantního rozpočtu pro skutečný objem výkonů.
2. Analyzujte hospodaření střediska v oblasti režijních nákladů (úspora nebo překročení).

Příklad 38

V následující tabulce jsou uvedeny údaje pro sestavení rozpočtu režijních nákladů.

Nákladová položka	Režijní náklady skutečné na 100 ks v roce 20XX v Kč	Variátor
Režijní materiál	1 000	0,6
Elektrická energie	8 000	0,8
Režijní mzdy	6 000	0,4
Odpisy	20 000	0,0
Ostatní režijní náklady	3 000	0,5
Celkem režijní náklady	38 000	

Úkol

1. Sestavte rozpočet střediska pro rok 20XX + 1 pomocí variátorů za předpokladu, že vztahovou veličinou je objem výkonů. V následujícím ročním období se plánuje zvýšení objemu výkonů o 10 %.
2. Vypočtěte variátor pro celkové režijní náklady střediska.

Příklad 39

V odpovědnostním středisku Výrobní dílna 01 byly na základě analýzy vývoje režijních nákladů a faktorů, které mají zásadní vliv na jejich výši, stanoveny vztahové veličiny a variátory za skupiny režijních nákladů.

Rozpočet a skutečné režijní náklady střediska za 1. čtvrtletí roku 200X						
Režijní náklady	Rozpočet v Kč	Skutečnost v Kč	Variátor	Vztahová veličina	Vztahová veličina	
					ps	sk
Režijní materiál	450 000	500 000	0,6	normohodiny	2 000	2 100
Elektrická energie	800 000	860 000	0,8	normohodiny	2 000	2 100
Teplo a vytápění	250 000	240 000	0,7	m ²	1 000	1 000
Režijní mzdy	500 000	580 000	0,3	hod. režijní práce	1 800	1 850
Opravy a údržba	650 000	700 000	0,4	normohodiny	2 000	2 100
Odpisy DHM	1 200 000	1 200 000	0,0	–	–	–
Celkem	3 850 000	4 080 000				

Vysvětlivky:

pspředem stanovená výše

skskutečná výše

DHMdlouhodobý hmotný majetek

Úkol

Z údajů, které obsahuje tabulka, posuďte plnění rozpočtu v jednotlivých položkách režijních nákladů (úspora nebo překročení).

Příklad 40

Středisko Výroba náhradních dílů má plánovanou měsíční výrobní kapacitu 20 000 normohodin. Rozpočet režijních nákladů na plánované využití kapacity je stanoven ve výši 200 000 Kč.

Úkol

1. Stanovte variantní rozpočet na 90%, 100% a 110% využití výrobní kapacity za těchto předpokladů:
 - fixní složka režijních nákladů 60 000 Kč je v daném období neměnná,
 - variabilní složka režijních nákladů je proporcionální, stanovený variátor 0,6,
 - plánované využití výrobní kapacity představuje 100 %,
 - zvýšení objemu výkonu na 110 % je možné v podmínkách instalované kapacity.
2. Za uplynulé měsíční období byla kapacita střediska využita na 110 %. Z toho bylo 40 hod. spotřebováno na opravu zmetků, které byly v daném odpovědnostním středisku vyrobeny v předcházejícím období. Skutečná výše režijních nákladů činila 218 000 Kč. Zhodnoťte hospodárnost vynakládání režijních nákladů střediska pomocí metody jedné, dvou a čtyř odchylek.
3. Vysvětlete metodu jedné, dvou a čtyř odchylek.

Příklad 41

Středisko Výroby má stanovený měsíční rozpočet režijních nákladů 200 000 Kč. Z celkové výše předpokládaných režijních nákladů je 80 % nákladů proporcionálních a 20 % nákladů fixních. Plánovaný objem výroby na toto období činil 100 ks spojových dílů, skutečně však bylo vyrobeno pouze 80 ks výrobků. Rozdíl byl způsoben dvěma vlivy:

1. Pět kusů výrobků bylo při kontrole označeno jako opravitelné zmetky a na jejich opravu bylo vynaloženo stejné množství času jako na výrobu nových.
2. Zbýlých 15 % kapacity nebylo využito v důsledku toho, že vedení podniku včas nezajistilo potřebný počet pracovních sil do výroby.

Středisko vykazuje skutečnou spotřebu režijních nákladů ve výši 170 000 Kč.

Úkol

Proveďte výpočet odchylek skutečných nákladů od rozpočtovaných a určete, kdo za ně odpovídá.

9. KAPITOLA

Rozhodovací úlohy v oblasti nákladového a finančního účetnictví

Příklad 42

DELTA, a. s., používá rozdílný způsob odepisování dlouhodobého hmotného majetku (jedná se o hmotné movité věci) ve finančním a nákladovém (vnitropodnikovém) účetnictví. Hmotné movité věci odepisuje ve finančním účetnictví (ve vazbě na výpočet daňového základu pro výpočet daně z příjmů) zrychleným způsobem, a to 20 % v prvním roce odepisování, a dále dle zákona o dani z příjmu. Pro potřeby přesného zjišťování nákladů v jednotlivých obdobích uplatňuje v nákladovém účetnictví lineární časový odpis. Údaje pro odpis hmotných movitých věcí jsou následující:

- pořizovací cena 1 640 000 Kč,
- předpokládaná doba používání je 8 let.

Úkoly

1. Vypočtete a zaúčtujte oba způsoby odepisování v 1. roce činnosti ve dvoukruhové soustavě.
2. Interpretujte obsah účtu Rozdíly mezi finančním a nákladovým účetnictvím.
3. Zaúčtujte oba způsoby odepisování v jednookruhové soustavě.
4. Modifikujte zadání příkladu takto: lineární časový odpis byl vzat na základ odpisového plánu pro zúčtování odpisů ve finančním účetnictví. V nákladovém účetnictví se naopak používá výkonový odpis, založený na sledování počtu výrobků vyrobených na zařízení. Předpokládá se, že na zařízení bude za celou dobu životnosti vyrobeno 90 000 výrobků. V prvním roce jich bylo vyrobeno 9 800. Zobrazte uvedené skutečnosti ve finančním a nákladovém účetnictví. Analyzujte různou funkci odpisů z hlediska finančního a nákladového účetnictví.

Příklad 43

Podnik nakoupil materiál ve 2 dávkách:

- a) 1 000 kg po 100 Kč
- b) 500 kg po 120 Kč

Vedlejší pořizovací náklady (přepravné) činily u první dodávky 2 000 Kč, u druhé dodávky 1 200 Kč. Na 20 výrobků vyráběných v útvaru Hlavní výroba ve sledovaném období bylo spotřebováno 120 kg materiálu.

Úkoly

1. Zaúčtujte spotřebu materiálu
 - ve finančním účetnictví ve skutečné pořizovací ceně (s metodou oceňování v průměrných nákladech),
 - v nákladovém účetnictví v předem stanovené vnitropodnikové (skladní) ceně 110 Kč/kg.
2. Interpretujte obrat účtu Rozdíly mezi finančním a nákladovým účetnictvím z hlediska dopadu na majetkovou strukturu podniku a hospodářský výsledek.

Příklad 44

GAMA, a.s. strojírenská společnost vyrábějící jeden druh výrobku A, měla na počátku sledovaného období, v němž zahajovala svou činnost, tyto zůstatky na účtech (tis. Kč):

Dlouhodobý hmotný majetek	2 000
Běžný účet	1 500
Základní kapitál	3 500

Společnost je plátcem DPH. Společnost sleduje náklady v členění podle nákladových druhů a současně i podle vnitropodnikových útvarů; odděleně se sledují náklady útvarů Hlavní výroba, Energie, Správa a Odbyt.

V průběhu sledovaného období se uskutečnily následující hospodářské operace v tis. Kč:

Položka	Kč
1. Dodavatelé (neplátcí DPH) dodali a vyfakturovali materiál v pořizovací ceně	100,00
2. Podle odpisového plánu a. s. činily odpisy dlouhodobého majetku celkem	30,00
Z toho v útvaru:	
• Hlavní výroba	18,00
• Energie	7,00
• Správa	3,00
• Odbyt	2,00
3. Podle výdejek byl spotřebován materiál v celkové výši:	40,00
• z toho v Hlavní výrobě	30,00
• z toho v útvaru Energie	10,00
4. Podle zúčtovací a výplatní listiny činí hrubé mzdy firmy z toho:	40,00
• v Hlavní výrobě	21,00
• v útvaru Energie	8,00
• v útvaru Správa	5,00
• v útvaru Odbyt	6,00
5. Příspěvek na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění hrazený společností činí celkem. Z toho:	14,00
• v Hlavní výrobě	7,35
• v útvaru Energie	2,80
• v útvaru Správa	1,75
• v útvaru Odbyt	2,10
Příspěvek zúčtovaný a sražený zaměstnancům	5,00
6. Daň z příjmu ze zúčtovaných hrubých mezd činí celkem	8,00
7. Podle dodavatelských faktur činila spotřeba elektrické energie. Z toho	17,00
• v Hlavní výrobě	8,00
• v útvaru Energie	4,00
• v útvaru Správa	3,00
• v útvaru Odbyt	2,00
DPH u dodávek elektrické energie	3,74

8. Zúčtování druhotných nákladů a výnosů: Útvar Energie zúčtoval své výkony ve vnitropodnikové ceně 35 Kč na ostatní útvary	
• na útvar Hlavní výroba	20,00
• na útvar Správa	10,00
• na útvar Odbyt	5,00
9. Přírůstek hotových výrobků vyrobených v útvaru Hlavní výroba a oceněný na úrovni předem stanovených vlastních nákladů výroby (přímé náklady + výrobní režie)	103,00
10. Zúčtování prodeje 80 % výrobků za cenu	183,00
Bez DPH	150,00
DPH	33,00
11. Zúčtování předem stanovených nákladů útvarů Správa a Odbyt do nákladů na prodej:	
• útvar Správa	25,00
• útvar Odbyt	16,00
12. Úhrada výrobků od odběratelů ve výši	183,00
13. Úhrada pojištění a daní celkem	34,26
14. Uzávěrkové operace – zjištění výsledku hospodaření	

Úkoly

1. Zaúčtujte výše uvedené operace za podmínky, že společnost oceňuje své výrobky pro potřeby finančního účetnictví (FÚ) na úrovni skutečných vlastních nákladů výroby a v nákladovém účetnictví (NÚ) v předem stanovených vlastních nákladech výroby.
2. Zjistěte výsledek hospodaření v jednookruhové a dvouokruhové soustavě účetnictví.
3. Zjistěte výsledek hospodaření jednotlivých vnitropodnikových útvarů.
4. Sestavte základní účetní výkazy finančního účetnictví (Rozvaha a Výkaz zisku a ztráty).
5. Interpretujte obraty účtu Rozdíly mezi FÚ a NÚ z hlediska dopadu na zobrazení majetkové struktury a výsledku hospodaření.